

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **15** (2009-2010) – Nr. 4-F
ingediend op 2 december 2009 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2010

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door mevrouw Els Robeyns
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heer Karlos Callens, mevrouw Lydia Peeters;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Marcus Vanden Bussche;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Bart Tommelein, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heren Matthias Diependaele, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Stukken in het dossier:

- 15** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nrs. 2 en 3: Amendementen
- 12** (2009) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 13** (2009-2010) – Nrs. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting
- 14** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 16** (2009-2010) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 19** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen

INHOUD

1. Toelichting door de heer Joris Relaes, kabinetschef Landbouw, namens de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.....	4
2. Bespreking	5
2.1. Landbouw	5
2.1.1. Vorming	5
2.1.2. VLIF.....	5
2.1.3. VLAM	6
2.1.4. Onderzoek	7
2.1.5. Agromilieumaatregelen	7
2.1.6. Administratieve vereenvoudiging	8
2.1.7. Zorgboerderijen en sensibilisering.....	8
2.1.8. Boeren op een Kruispunt	9
2.1.9. Biologische landbouw	9
2.2. Visserij.....	10
2.2.1. FIVA.....	10
2.2.2. Vloot.....	11
2.2.3. Samenwerking vismijnen.....	12
2.2.4. Visserijonderzoek.....	13
2.3. Plattelandsbeleid	14
2.3.1. Algemeen	14
2.3.2. Plattelandsfonds.....	14
2.3.3. Kapitaal- en gebruikersschade	15
2.3.4. Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO).....	16
2.3.5. Nieuwe economische dragers	16
3. Indicatieve stemming.....	16

Op 18 en 25 november 2009 besprak de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010.

1. Toelichting door de heer Joris Relaes, kabinetschef Landbouw, namens de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Voor 2010 wordt de besparingsinspanning voor de vastleggingskredieten voortgezet en dalen ze in globo met 3,6 percent ten opzichte van 2009. De betaalkredieten stijgen met 2,4 percent ten opzichte van 2009, om engagementen uit het verleden te honoreren. De Vlaamse Regering blijft haar verantwoordelijkheid nemen om alle beslissingen uit het verleden ook uit te betalen. Ook de initiatieven om de crisis te bestrijden, waardoor een aantal betalingen werden vervroegd, worden opgevangen door het inschrijven van extra middelen voor betalingen.

2010 is natuurlijk het budgettair moeilijkste jaar, waarin ook alle lineaire besparingen worden doorgevoerd. We hebben dat op een manier gedaan waardoor we quasi niet moeten snijden in toekenningen. Het is vooral intern in de administratie dat er op een efficiëntere manier gewerkt zal moeten worden.

De Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, de opvolger van de Vlaamse Land- en Tuinbouwraad, is sinds kort operationeel. Het is een kleine strategische adviesraad, met op dit moment één personeelslid en binnenkort twee. Er wordt 75.000 euro extra uitgetrokken om deze adviesraad verder uit te bouwen.

De steun voor sensibiliseringsprojecten, de demonstratieprojecten, wordt verminderd. Deze projecten werden tot nu toe gefinancierd vanuit een eigen artikel. De praktijkcentra konden in een soort competitie meedoen om demonstratieprojecten in de wacht te slepen. We moeten dat budget verminderen met 574.000 euro, maar we compenseren dat gedeeltelijk door de verhoging van het krediet voor de praktijkcentra met 179.000 euro.

Op diezelfde begrotingspost worden ook de zorgboerderijen aangerekend. Die middelen willen we vrijwaren, dus moeten we onze voorzorgen nemen. Zorgboerderijen zijn heel succesvol. Dat is sterk toe te juichen, maar voor de begroting is dat dikwijls iets moeilijker. Voor zorgboerderijen werd in 2008 615.000 euro vastgelegd en voor 2009 was dat 892.000 euro. Voor 2010 moet het bedrag nog bepaald worden, maar we engageren ons wel om niets te veranderen aan de zorgboerderijen.

De dotatie aan het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) wordt in beperkte mate verminderd, met 118.000 euro. Binnen de raad van bestuur van VLAM werden de nodige afspraken gemaakt om de daling op te vangen door een beroep te doen op de aanwezige reserves. Ook de sectoren zullen een inspanning doen. Door een aantal zaken meer gemeenschappelijk aan te pakken wordt efficiëntiewinst geboekt. Een efficiëntere besteding van de middelen moet ertoe leiden dat ook de extra taak voor VLAM, de verdere uitbouw van de exportwerking, wordt gerealiseerd.

Het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) is de grote uitzondering binnen de begroting. De vastleggingen verhogen met 15,5 miljoen euro, maar ook de dotatie neemt aanzienlijk toe, met 6.257.000 euro. Door de verhoging van de VLIF-machtiging moet het mogelijk zijn om de achterstanden, die er in het verleden soms waren, recurrent op te lossen.

Het budget voor milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden wordt geconfronteerd met de uitdoving van de maatregel groenbedekking, waardoor een vermindering van 2,9

miljoen euro mogelijk is. In dat kader wordt evenwel ook een nieuwe maatregel gelanceerd: het verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de fruitsector. Daar wordt de zogenaamde verwarringstechniek geïntroduceerd, een alternatieve manier om aan gewasbescherming te doen. Door de verspreiding van feromonen raken mannelijke insecten in de war, waardoor vrouwelijke dieren moeilijker bevrucht worden. Zo wordt er op een heel natuurvriendelijke manier voor gezorgd dat de insecten zich niet voortplanten en er dus ook geen schade is.

Voor het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA) – de tegenhanger van het VLIF voor visserij – is er weinig nieuws onder de zon. Met de beschikbare middelen zal het Europees Visserijfonds (EVF) maximaal aangesproken kunnen worden.

Het landbouwkundig onderzoek wordt op peil gehouden. We hebben ervoor gezorgd dat de begrotingsposten die slaan op het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) constant blijven en niet getroffen worden door de lineaire besparingsmaatregelen.

Het plattelandsbeleid situeert zich binnen het Minafonds bij de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De prioriteit is ervoor te zorgen dat de cofinanciering van de projecten in het kader van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) overeind blijft. We garanderen de Vlaamse middelen en er zijn geen besparingen waardoor Europese middelen verloren gaan.

Vanaf 2010 wordt voor gebruikersschade 380.000 euro ingeschreven vanuit Landbouw.

2. Bespreking

2.1. Landbouw

2.1.1 Vorming

Voor landbouwvormingsactiviteiten met EU-cofinanciering is rekening gehouden met een medefinanciering van 30 percent voor alle opleidingen, behalve voor hobbylandbouwers en werknemers van groendiensten. De heer *Karlos Callens* vraagt waarom deze uitzondering werd ingevoerd. Wat is de omschrijving van hobbylandbouwers? Komen enkel full-time landbouwers in aanmerking?

Voor de vormingsactiviteiten voor landbouwers kan volgens de *minister-president* EU-cofinanciering ten belope van 30 percent gevraagd worden. Dat geldt niet voor hobbylandbouwers, waarvoor de naschoolse vorming volledig met Vlaamse middelen wordt gefinancierd. Traditioneel gaat het dan vooral over de naschoolse vorming inzake tuin-aanleg en tuinonderhoud. Ook cursussen in verband met volkstuinen worden met deze middelen gesubsidieerd. Ongeveer 5 percent van de middelen is bestemd voor de hobbylandbouwers.

2.1.2 VLIF

De heer *Karlos Callens* verwijst naar het verslag van het Rekenhof, waarin onder andere staat dat de Septemberverklaring van de Vlaamse Regering stelt dat de middelen van het VLIF met 15,5 miljoen euro stijgen. De toelichting bij deze VOI A vermeldt ook dat de basismachtiging, die in 2009 54.311.000 euro bedroeg, met 15.500.000 euro zal stijgen. Concreet betekent dit dat de vastleggingsmachtiging van het VLIF ten minste 69.811.000 euro zou moeten bedragen. Uit het corpus, de kredietentabel en de begroting van de Vlaamse openbare instelling (VOI) zelf, blijkt echter dat het VLIF voor 2010 slechts over een vastleggingsmachtiging van 67.958.000 euro zal beschikken, 1.853.000

euro minder dan vooropgesteld. In vergelijking met de machtiging uit de initiële begroting 2009 (53.573.000 euro), zou dat een toename zijn met 14.385.000 euro, wat nog altijd ruim 1,1 miljoen euro minder is dan de vooropgestelde stijging van 15,5 miljoen euro. De heer Callens vraagt hoe de minister-president deze opmerking van het Rekenhof gaat aanpakken.

Er gaat heel veel extra geld naar het VLIF. Voor mevrouw *Els Robeyns* is dat is heel positief. Maar zij vraagt zich af of het budget niet snel achterhaald zal zijn, zeker als de toename van het aantal aanvragen van het afgelopen jaar zich doorzet.

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat de voornaamste beleidsinstrumenten voor landbouw gespaard worden in de besparingsronde. Het VLIF blijft de motor voor het Vlaamse land- en tuinbouwbeleid en er worden extra middelen voor ingeschreven: 3 miljoen euro recurrente middelen en 3,5 miljoen euro eenmalige middelen. Dat is zeer positief.

De heer *Jos De Meyer* vraagt naar de juiste reden van de bijkomende besparing van 1,1 miljoen euro op de meeruitgaven van het VLIF.

De *minister-president* verduidelijkt dat omwille van de horizontale besparingsmaatregelen – desindexatie en besparing op de gereguleerde subsidies – de vastleggingsmachtiging van het VLIF werd teruggebracht op 52.458.000 euro. Hierop werd de verhoging van 15.500.000 euro toegepast, zodat in totaal 67.958.000 euro beschikbaar is aan Vlaamse middelen. Daar komen dan de Europese middelen bovenop. De overige opmerkingen van het Rekenhof zijn louter technische opmerkingen. Die begrotingstechnische aspecten zullen door middel van een amendement worden rechtgezet.

De heer *John Crombez* verwijst naar de steun aan land- en tuinbouwers en hun coöperaties, de investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven en de investeringssteun aan de omkadering van de land- en tuinbouw. Er is een aanzienlijke verschuiving van de middelen tussen deze drie onderdelen. Zo gaat de investeringssteun aan agrovoedingsbedrijven aanzienlijk omhoog. De heer Crombez vraagt meer toelichting bij deze keuzes.

De *minister-president* bevestigt dat de klemtoon wordt gelegd op de landbouwers en minder op de agrovoedingsbedrijven. In 2010 komt er een ‘call’ specifiek voor de agrovoeding.

2.1.3. VLAM

Volgens mevrouw *Tinne Rombouts* zijn de middelen voor VLAM licht gedaald, maar wordt dat opgevangen. In economisch moeilijke tijden bestaat het risico dat hier op bespaard wordt, maar het is belangrijk om hier verder in te investeren.

De heer *Stefaan Sintobin* juicht toe dat werd geprobeerd om de besparingen zoveel mogelijk intern door te voeren. VLAM wordt met een kleine besparing geconfronteerd. Hij hoopt dat dit geen effect heeft op de promotiecampagnes. Blijkbaar wordt Kim Gevaert ingeschakeld als VLAM-ambassadeur. De heer Sintobin vraagt of daar ook een prijskaartje aan vasthangt.

De *minister-president* beaamt dat de dotatie aan VLAM in beperkte mate is verminderd, met 118.000 euro. Binnen de raad van bestuur van VLAM is beslist om deze daling op te vangen door een beroep te doen op de bestaande reserves en een efficiëntere besteding van de middelen. VLAM werkt vrij autonoom en heeft in alle wijsheid de besparing doorgevoerd. Zo zullen de sectoren een aantal zaken gemeenschappelijk aanpakken. Op die manier kan, ondanks de beperkte besparing, de in het regeerakkoord versterkte exportwerking uitgebouwd worden. VLAM is daar trouwens volop mee bezig.

De groente- en fruitcampagne is een Europees gesponsorde campagne die loopt over drie jaar. Het jaarbudget bedraagt 730.000 euro, waarvan 50 percent afkomstig van Europa, 25 percent verplichte bijdragen geïnd via de veilingen en 25 percent vrijwillige bijdragen via de invoerhandel. Via een aanbestedingsprocedure is de uitvoering van deze campagne toegewezen aan het bureau Germaine, dat Kim Gevaert heeft aangetrokken om het publicitaire uithangbord te zijn.

2.1.4. Onderzoek

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat middelen voor onderzoek snel onder druk komen te staan als het wat moeilijker gaat, maar dat het belangrijk is om die middelen op peil te houden. Voor het ILVO blijven de middelen quasi gelijk. In de middelen voor versterking van het onderzoeks- en innovatiepotentieel, dus de externe beleidsondersteunende onderzoekprojecten, wordt wel een beetje geschrapt. Aangezien land- en tuinbouw zich in verschillende dossiers sterk moeten kunnen verdedigen, is het belangrijk om te blijven investeren in eigen onderzoek. Komen er projecten in het gedrang?

De *minister-president* antwoordt dat de middelen op begrotingsartikel KB0 KD007 1211 'Versterking van het onderzoeks- en innovatiepotentieel' worden verminderd van 259.000 euro in 2009 naar 150.000 euro in 2010. Dat artikel wordt traditioneel aangewend voor externe beleidsondersteunende onderzoekprojecten. Nu onder meer het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN) volledig gemoderniseerd en geactualiseerd is, moet onze eigen administratie, meer in het bijzonder de afdeling Monitoring en Studie, zelf in staat zijn het gros van het beleidsvoorbereidende studiewerk te doen.

Volgens de heer *Karlos Callens* zou op aanvragen bij het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT) voor het veredelen van bepaalde groentesoorten het antwoord komen dat beter gezocht wordt naar alternatieve financieringsbronnen. Tot wie moeten deze mensen zich wenden, want ze krijgen geen antwoord?

Volgens de *minister-president* kan ook het ILVO hier een rol spelen.

Naar verluidt zouden Nederlandse inspecteurs hier de inspectie doen voor wat betreft mogelijke nieuwe rassen en daarbij strenger optreden. De heer *Karlos Callens* vraagt of dit bericht klopt.

De *minister-president* maakt duidelijk dat het verhaal van de Nederlandse inspecteurs niet klopt. Projecten van het IWT worden beoordeeld door professoren. Daar zijn ook Nederlandse professoren bij betrokken, maar van Nederlandse inspecteurs die het ons moeilijk zouden maken, is geen sprake.

2.1.5. Agromilieumaatregelen

Voor de agromilieumaatregelen wordt zowel in 2009 als 2010 een besparing doorgevoerd. Mevrouw *Tinne Rombouts* veronderstelt dat de groenbedekkers de enige reden zijn voor het dalende budget. Ook bij Leefmilieu is een daling van het budget voor beheersovereenkomsten merkbaar, maar het zijn wel belangrijke instrumenten om bepaalde doelstellingen te bereiken. Dat de subsidie voor de groenbedekkers wegvalt, is een Europese beslissing, maar ook voor de erosieproblematiek zijn groenbedekkers belangrijk. Als erosiemaatregelen worden genomen, dient er ook de nodige ondersteuning voor te zijn. Volgens Europa is het een evidentie om met groenbedekkers te werken. Dat is misschien zo voor een groot deel van Europa, maar gelet op onze cultuur en grond is dat hier iets minder het geval. Mevrouw Rombouts hoopt dat daarvoor de nodige middelen worden vrijgemaakt.

Volgens mevrouw *Els Robeyns* zijn de besparingen voor milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden aanzienlijk. De groenbedekkers zijn waarschijnlijk een groot deel van de verklaring, maar voor de andere agromilieumaatregelen wordt een verhoging van het aantal aanvragen verwacht. Hierover wordt meer verduidelijking gevraagd van de minister-president.

Het gaat volgens de *minister-president* om het begrotingsartikel KC0 KE111 5122 ‘Milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden’. De maatregelen worden voor 50 percent gefinancierd door Europa. Er is een flinke besparing mogelijk omwille van het uitdoven van de maatregel groenbedekking. Aangezien groenbedekking tot de ‘code goede landbouwpraktijk’ behoort, kan dit volgens de Europese Commissie niet langer gefinancierd worden met overheidsmiddelen.

Volgende maatregelen worden gefinancierd op het begrotingsartikel: groenbedekking, uitdovend, voor 300.000 euro; mechanische onkruidbestrijding voor 525.000 euro; productie plantaardige eiwitbronnen voor 1.150.000 euro; biologische landbouw voor 400.000 euro; vermindering gebruik gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in de sierteelt voor 160.000 euro en de verwarringstechniek voor de fruitsector voor 150.000 euro.

Erosiemaatregelen worden gefinancierd via de agromilieumaatregelen die vallen onder de bevoegdheid van het beleidsdomein Leefmilieu.

2.1.6. Administratieve vereenvoudiging

Voor procesbeheersing en administratieve vereenvoudiging in de landbouw worden de budgetten op nul gezet. Mevrouw *Tinne Rombouts* veronderstelt dat op andere manieren inspanningen geleverd zullen worden. Administratieve vereenvoudiging hoeft niet altijd geld te kosten, maar misschien worden op andere posten middelen ingeschreven. Hierover wil zij graag meer duidelijkheid.

De *minister-president* verduidelijkt dat op het artikel waar mevrouw Rombouts naar verwijst in het verleden middelen werden ingeschreven om informaticaprojecten te financieren die verdere administratieve vereenvoudiging moesten bewerkstelligen. Sinds 2008 worden geen vastleggingsmiddelen meer ingeschreven. De middelen voor administratieve vereenvoudiging staan nu op de posten voor informatica van het Departement en op die van het Geïntegreerd Beheers- en Controlesysteem (GBCS). Wat dit laatste betreft, gaat het om een som van meer dan 8.000.000 euro. De administratieve vereenvoudiging wordt dus voortgezet, maar niet meer op basis van dit begrotingsartikel.

2.1.7. Zorgboerderijen en sensibilisering

De heer *Karlos Callens* vraagt hoeveel demonstratieprojecten die in het kader van PDPO Europees gefinancierd worden geen kans meer zullen krijgen en over welke concrete projecten het gaat.

Mevrouw *Els Robeyns* stelt vast dat de eenmalige verhoging van 500.000 euro voor de allocatie waar de zorgboerderijen onder vallen niet wordt doorgetrokken. Uit de toelichting valt af te leiden dat dat geen repercussies zal hebben op de zorgboerderijen.

De *minister-president* verduidelijkt dat op het bewuste begrotingsartikel een bedrag is ingeschreven van 1.026.000 euro. Daarmee worden twee zaken gefinancierd: zorgboerderijen en sensibiliseringsprojecten. Voor zorgboerderijen, waarvoor in 2009 892.790 euro werd vastgelegd, blijven de middelen gegarandeerd.

De resterende middelen zullen aangewend worden om een ‘call sensibiliseringsprojecten’ uit te schrijven. Deze sensibiliseringsprojecten hebben tot doel demonstraties op te zetten in verband met duurzame en innovatieve landbouwtechnieken. Op dit moment wordt de ‘call 2009’ afgerond, die nog op de middelen van 2009 zal worden vastgelegd. Volgende thema’s komen daarin aan bod: arbeidsefficiëntie en economie in de veehouderij en de tuinbouwsector, biodiversiteit in plantaardige en dierlijke sector, administratief management en duurzame gewasbescherming.

Omdat de minister-president van oordeel is dat onze praktijkcentra wat sensibilisering en demonstratieacties betreft zelf rechtstreeks een zeer belangrijke rol kunnen spelen, werd 179.000 euro toegevoegd op het begrotingsartikel KB0 KD017 3132.

2.1.8. Boeren op een Kruispunt

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt vast dat ook het beleidsdomein Landbouw en Visserij voor de begroting 2010 niet ontsnapt aan de besparingsronde die is afgesproken binnen de Vlaamse Regering. De landbouwsector verkeert nog steeds in een economisch moeilijke situatie. Het Herstelplan Landbouw helpt veel landbouwers om de moeilijke periode te overbruggen. Dat ‘Boeren op een Kruispunt’ geen besparingen moet doorvoeren, is heel belangrijk voor mevrouw Rombouts. Zij hoopt dat een stationair budget voldoende zal zijn.

Volgens mevrouw *Els Robeyns* blijft het budget voor ‘Boeren op een Kruispunt’ behouden. Dat is positief, want er wordt heel verdienstelijk werk geleverd. Het aantal steunvragen zal, gelet op de economische toestand, wel toegenomen zijn. Het is goed dat niet wordt bespaard, maar volgens mevrouw Robeyns is een verhoging van de middelen misschien wel noodzakelijk.

In het kader van het Herstelplan Landbouw werd volgens de *minister-president* vorig jaar 60.000 euro extra uitgetrokken voor ‘Boeren op een Kruispunt’. Op dit moment geeft de vzw niet het signaal dat met de bestaande middelen niet op een goede manier voortgewerkt zou kunnen worden. ‘Boeren op een Kruispunt’ heeft sinds de oprichting meer dan 650 aanvragen voor begeleiding gekregen: 46 bedrijven bevinden zich nog in een crisissituatie, 219 bedrijven bevinden zich in behandeling en 353 bedrijven hebben een aanvaardbare situatie bereikt door verandering.

2.1.9. Biologische landbouw

Mevrouw *Tinne Rombouts* stelt dat voor 2010 ook extra middelen worden ingeschreven voor biologische landbouw, om het Strategisch Plan Biologische Landbouw verder uit te werken. Dat is een positieve voortzetting van het beleid.

Volgens mevrouw *Els Robeyns* wordt ook gesnoeid in het budget voor biologische landbouw, een keer met 120.000 euro en een keer met 180.000 euro.

Mevrouw *Tine Eerlingen* stelt dat er voor de biologische landbouw op een bepaalde post 50.000 euro bijkomt, maar op de post voor de stimulering van de biologische landbouw worden de middelen verminderd. Men zoekt bijkomende bioboeren, maar hoe kan dat gefinancierd worden als de stimulerende middelen verminderen?

De *minister-president* verwijst voor een gedetailleerd overzicht van de middelen voor biolandbouw naar het Jaarplan 2010. De uitgaven en subsidies voor biolandbouw zijn over meerdere basisallocaties gespreid: op KB0 KD004 1211 ‘uitgaven biolandbouw’ is 102.000 euro ingeschreven, op KB0 KD016 3132 ‘subsidies biolandbouw’ 720.000 euro, op KB0 KD024 3300 ‘subsidie BioForum’ 599.000 euro en op KC0 KE111 5122 ‘hectaresteen biolandbouw’ 400.000 euro.

Op KB0 KD017 3132 ‘subsidies praktijkcentra’ staat ongeveer 300.000 euro voor biolandbouw ingeschreven, waarbij sinds de begroting 2009 160.000 euro extra is ingeschreven voor de praktijkwerking biolandbouw. De VLIF-steun voor biolandbouw bedraagt 150.000 euro.

De heer *John Crombez* reageert dat de minister-president heeft verwezen naar een groot aantal bedragen, maar de vragen waren veeleer gericht op de grootte van de bedragen. In de toelichting bij basisallocatie KB0 KD017 wordt verwezen naar de allocaties KB0 KD016 en KB0 KD014. Het bedrag van 720.000 euro op allocatie KB0 KD016 betekent een vermindering van het budget voor biolandbouw. Het is nuttig om de evolutie van de totale middelen voor biolandbouw in kaart te brengen. De vraag naar biolandbouwproducten stijgt nog steeds, maar de productie volgt die evolutie niet. Het is zeker nodig om de inspanningen voor de biolandbouwsector te behouden.

Mevrouw *Tine Eerlingen* benadrukt dat ook zij bezorgd is over de daling van de middelen voor biologische landbouw. Om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar bioproducten wil men nieuwe bioboeren aantrekken, maar mevrouw Eerlingen heeft de indruk dat de totale middelen voor biolandbouw dalen. Vandaar de vraag naar toelichting bij de evolutie van de middelen.

De *minister-president* voegt eraan toe dat afhankelijk van de noodwendigheden verschuivingen tussen de verschillende subsidieposten mogelijk zijn. Dat was ook zo in het verleden. Het is mogelijk dat hogere bedragen aan de biolandbouw worden toegewezen, want er zijn een aantal ‘verdoken’ bedragen.

Als we uitrekenen hoeveel middelen we uitkeren per bioboer gaat het over een aanzienlijk bedrag. Er is een charter afgesproken tussen de gangbare en de biolandbouw. Er is een afzetmarkt voor biolandbouw in Vlaanderen, maar het aanbod is op dit moment niet gelijk aan de vraag van de consument, dus wordt veel ingevoerd. De minister-president wil de reguliere landbouw ondersteunen om op de markt van de biolandbouwproducten actief te zijn.

2.2. Visserij

2.2.1. FIVA

Mevrouw *Els Robeyns* vraagt meer verduidelijking over de impact van een eenmalige bijkomende besparing van 150.000 euro voor het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector.

De *minister-president* beklemtoont dat het streven naar een duurzame visserij het uitgangspunt van het Vlaamse beleid is en blijft. Concreet slaat dat op het verhogen van de rentabiliteit door het terugdringen van het energieverbruik, het aanwenden van selectievere en milieuvriendelijker vistechnieken en het differentiëren van de sector naar andere, liefst niet-gequoteerde soorten, inclusief aquacultuur.

Er zijn de voorbije jaren heel wat proefprojecten uitgevoerd, meestal door het ILVO of minstens onder wetenschappelijke begeleiding van het ILVO. Het komt er nu op aan om de goede resultaten te implementeren. Bovendien werd in 2008 in uitvoering van verordening EG 744/2008 een vlootaanpassingsregeling (VAR) bij de Europese Unie (EU) ingediend. De sloop die inmiddels is uitgevoerd, maakt daar deel van uit en laat toe om investeringen inzake duurzaamheid, op het vlak van energieverbruik en vistechnieken, tot einde 2010 te subsidiëren tot 60 percent. Omwille van de beleidslijn ‘implementeren’ en omwille van de mogelijkheden die de VAR biedt, zal in 2010 ook alle prioriteit gegeven

worden aan investeringen op vaartuigniveau om onze vloot te verduurzamen. Daarna komen acties inzake aquacultuur, verwerking en afzet, acties van gemeenschappelijk belang en proefprojecten aan bod. De verdeling tussen deze zwaartepunten is afhankelijk van de verdeling van de EU-middelen over deze zwaartepunten, zoals bepaald in het Operationeel Programma, en van de concrete projecten die ingediend worden.

Het gangbare onderzoek in het kader van ILVO-Oostende blijft behouden. Maar mochten de aanvragen voor aquacultuur, voor afzet en verwerking en voor acties van algemeen belang de verwachtingen overtreffen, dan zullen er minder middelen toegekend worden voor proefprojecten ingediend door derden.

2.2.2. *Vloot*

Mevrouw *Els Robeyns* stelt vast dat inzake Visserij het accent zal liggen op de vermindering van de vloot. Wat wordt daar concreet mee bedoeld? Is dat niet tegenstrijdig met eerdere verklaringen van de minister-president?

De heer *Stefaan Sintobin* vraagt of er plannen zijn om de vloot nog verder af te bouwen? Dat zou betreurenswaardig zijn. Er blijven nog een 80-tal boten over. Als de vloot nog wordt afgebouwd, wordt dan ook in een slooppremie voorzien?

De *minister-president* stelt dat de EU naar aanleiding van de crisis de lidstaten de mogelijkheid heeft gegeven om investeringen op vaartuigen te subsidiëren tot 60 percent, in ruil voor het opmaken van een VAR voor de vloot of een deel van de vloot. Het opmaken van dergelijke VAR hield een verplichte capaciteitsvermindering van 30 percent voor grote vloten en 20 percent voor kleinere vloten in. Belangrijk is dat de vangstcapaciteit daalt, maar het quotum niet. Na een sloop komt er dus meer quotum ter beschikking van de overgebleven vaartuigen, wat hun rentabiliteit ten goede komt.

Een VAR werd opgemaakt voor het minst duurzame segment van onze vloot, de boomkorvaartuigen in het grootvlootsegment, en binnen dat segment is een slooppactie doorgevoerd. De vaartuigen moeten tegen eind december uit de vaart zijn en de administratieve afhandeling is bezig.

De minister-president gaat ervan uit dat met de voorbije slooppacties de vangstcapaciteit en de vangstmogelijkheden – quota's – beter in evenwicht gebracht zijn, dat daardoor – en door investeringen die leiden tot een lager energieverbruik – de rentabiliteit van de vaartuigen verbeterd is. Nog een slooppactie is niet aan de orde en in het kader van het Operationeel Programma EVF 2007-2013, dat door de EU is goedgekeurd, is die actie ook niet meer gepland.

De heer *John Crombez* betreurt dat bij de concretisering van de doelstellingen visserij af en toe vergeten is. Zo handelen de passages over de verdere economische ontwikkeling en een actieplan ondernemerschap alleen over de landbouwsector. Hij is erover verbaasd dat in de toelichting bij de begroting staat dat het accent ligt op de vermindering van de vlootcapaciteit. De heer Crombez dacht uit vorige verklaringen van de minister-president te kunnen afleiden dat de verdere vermindering van de vlootcapaciteit geen accent was. Hoe worden de middelen voor visserij gebruikt voor de verschillende accenten?

De *minister-president* benadrukt dat wordt uitgevoerd wat is overeengekomen. Als het Operationeel Programma is uitgevoerd, zal geen bijkomende afbouw van de vloot gebeuren. Bij de doelstellingen, acties en beleidsmaatregelen is het de bedoeling dat de inspanningen voor de landbouw ook gebeuren voor visserij.

De heer *Johan Verstreken* benadrukt dat voor de kleine visserijsector ook moet gekeken worden wat de toekomstige mogelijkheden zijn. Kan er iets tegenover de vermindering van de vlootcapaciteit geplaatst worden? Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden inzake aquacultuur. Er zijn inspanningen gebeurd, maar het kan nog veel beter.

2.2.3. *Samenwerking vismijnen*

De heer *Bart Tommelein* heeft het over het synergie-effect tussen de verschillende vismijnen in Vlaanderen. Als de drie vismijnen moeten samenwerken in een overkoepelende structuur, zal een bedrag ingeschreven moeten worden bij het FIVA. Wordt al een dossier ingeleid bij het FIVA om tot een overkoepelende structuur te komen? Worden in de begroting middelen ingeschreven om de samenwerking tussen de vismijnen van Zeebrugge, Oostende en Nieuwpoort ook op het terrein te realiseren?

De heer *Stefaan Sintobin* stelt dat hij altijd heeft gepleit voor samenwerking tussen de vismijnen en vraagt welke financiële middelen daar tegenover staan.

De heer *Marcus Vanden Bussche* vraagt welke financiële middelen de Vlaamse Regering heeft voor de stimulering van de samenwerking tussen de vismijnen.

De *minister-president* schetst de situatie en de opportuniteit die ontstaan is door de vraag van Oostende aan het Vlaamse Gewest. Oostende had een concessie op gronden van het Vlaamse Gewest en was eigenaar van de opstaande gebouwen. Via het Autonoom Gemeentebedrijf Vismijn Oostende (AGVO) en dochter Exploitatie Vismijn Oostende (NV EVO) is Oostende exploitant van de vismijn. De stad wil de exploitatie van de vismijn stopzetten en heeft pogingen gedaan om die te privatiseren. Dat is blijkbaar niet gelukt en Oostende heeft het Vlaamse Gewest gevraagd de concessie op de gronden terug te nemen en de opstaande gebouwen over te nemen. Na onderhandelingen is hierover een akkoord bereikt, en als alle formaliteiten verbonden aan dergelijke overgang vervuld zijn, zal de akte ondertekend worden.

Inmiddels heeft het Vlaamse Gewest via het EU-publicatieblad een oproep bekendgemaakt waarbij geïnteresseerden om de vismijnsite in Oostende te exploiteren zich bekend kunnen maken. Tegen 3 december moeten de dossiers ingediend zijn. Op basis van de ingediende dossiers zal het Vlaamse Gewest dan onderhandelingen met een of meerdere kandidaat-exploitanten voeren.

Het is de overtuiging van de minister-president dat er nood is aan een intensievere samenwerking tussen de visveilingen aan onze kust. Heel zeker tussen de twee grootste en liefst ook met Nieuwpoort. Een bundeling van het aanbod ten opzichte van de markt in deze kleine sector is absoluut noodzakelijk.

Dat het Vlaamse Gewest een overeenkomst moet sluiten met een nieuwe exploitant voor de vismijn in Oostende, is een opportuniteit. Het is duidelijk dat er alleen een overeenkomst zal gesloten worden met een exploitant die bereid is effectief mee te werken aan de noodzakelijke bundeling van het aanbod. Dat hoeft Vlaanderen niet per se veel extra geld te kosten.

In het Operationeel Programma in het kader van het Europees Visserijfonds – zwaartepunt 3: maatregelen van gemeenschappelijk belang – zijn er mogelijkheden. Maatregel 3.3. voorziet immers in steun aan een aantal investeringen die rechtstreeks betrekking hebben op het lossen, het sorteren, het verkopen en het bewaren van aangelande vis. Het programma stelt wel een goede samenwerking en synergie tussen de begunstigden als voorwaarde. Goede projecten die leiden tot een betere samenwerking kunnen, rekening-

houdend met de op dat moment beschikbare middelen, gesteund worden via het EVF met Vlaamse cofinanciering via de FIVA-begroting. De minister-president hoopt dat dit dossier, dat al aanleiding heeft gegeven tot veel discussies, binnenkort afgerond kan worden.

De heer *Karlos Callens* vraagt wat de Vlaamse Regering zal doen als er geen kandidaat-overnemers zijn voor de vismijn van Oostende.

De *minister-president* veronderstelt dat deze situatie zich niet zal voordoen.

De heer *Johan Verstreken* vraagt aandacht voor de kleinere vismijn van Nieuwpoort. Zal een gezamenlijke visveiling tot stand komen of kan Nieuwpoort het eigen kleinschalige karakter behouden?

In de overeenkomst tussen de stad Oostende en het Vlaamse Gewest is sprake van het dempen van het visserijdok. In economisch moeilijke tijden zou dit een besparing kunnen zijn. De heer Verstreken doet geen uitspraak over het wel of niet dempen, maar vraagt naar de visie van de minister-president en de juiste interpretatie van de tekst van de overeenkomst.

De *minister-president* licht toe dat het dempen van het visserijdok is opgenomen in het strategisch plan voor de haven van Oostende. De stad Oostende en het Vlaamse Gewest zullen samenwerken teneinde de werken voor de demping van het visserijdok te kunnen realiseren.

2.2.4. Visserijonderzoek

ILVO wordt gefinancierd voor de ontwikkeling van alternatieve vistechnieken, maar ook de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) is daarmee bezig. De heer *Stefaan Sintobin* vraagt wat de efficiëntie is van al die studies naar alternatieve vistechnieken. Hij zoekt al lang naar een overzicht van het overheidsgeld dat naar onderzoek naar alternatieve vistechnieken gaat. De heer Sintobin voegt er schamper aan toe dat er binnenkort misschien meer alternatieve vistechnieken zijn dan vissersboten. Worden de middelen voor onderzoek naar alternatieve vistechnieken efficiënt gebruikt?

SDVO ontvangt geen structurele steun, maar op welke manier wordt een dossier opgevolgd? Bijvoorbeeld over het mosselproject is een hele discussie ontstaan over de verstoring van de vrije markt.

De heer *Jos De Meyer* vraagt de bevestiging dat er voor 2010 nog geen projectaanvragen door SDVO zijn ingediend.

De *minister-president* antwoordt dat het mosselproject van SDVO bij de start werd ondersteund door de Vlaamse overheid. Uiteraard worden de projecten waarin overheidsgeld geïnvesteerd wordt ook opgevolgd door de diensten. Voor 2010 zijn door SDVO nog geen projecten ingediend.

Volgens de minister-president moet heel wat onderzoek gebeuren om de juiste antwoorden te geven inzake energiebesparing en de milieueffecten. Door ILVO gebeurt indrukwekkend onderzoek, dat ook wordt toegepast in de praktijk.

2.3. Plattelandsbeleid

2.3.1. Algemeen

Mevrouw *Els Robeyns* stelt dat een aantal projectsubsidies voor het plattelandsbeleid eenmalig worden verminderd op de begroting 2010. Als verantwoording wordt daarbij verwezen naar de Vlaamse financiering van de PDPO-projecten. Volgens de toelichting blijft de cofinanciering vanuit Vlaanderen in het kader van PDPO gegarandeerd. Is hier geen sprake van een tegenstrijdigheid? Waarvoor worden de middelen dan concreet gebruikt?

De *minister-president* verzekert dat de middelen voor de projecten met cofinanciering constant blijven. Voor de andere projecten blijft de vermindering beperkt.

2.3.2. Plattelandsfonds

De heer *Jan Verfaillie* stelt dat het Plattelandsfonds niet bij het Departement Landbouw en Visserij zit, maar bij de VLM. In het regeerakkoord staat een duidelijke link met het Plattelandsfonds, voor een deel als tegenhanger van het Stedenfonds. Aangezien heel wat plattelandsgemeenten via de parameters van het Gemeentefonds te weinig aan bod komen, is het goed dat er een specifiek Plattelandsfonds komt. De heer Verfaillie vraagt om met de grootste zorg om te gaan met de parameters die bepalen welke gemeenten wel of niet in aanmerking komen en in eerste instantie te kijken naar de gemeenten die vandaag problemen hebben met bestuurskracht en leefbaarheid. Ook moet de link gelegd worden met grotere kernsteden die geconfronteerd worden met een groot platteland. Voor 2010 zijn nog geen kredieten ingeschreven voor het Plattelandsfonds. Wat is de bedoeling voor de nabije toekomst?

De heer *Marcus Vanden Bussche* vraagt welke fondsen specifiek handelen over het Plattelandsfonds. In de toelichting staat dat het ten goede moet komen van de 'echte' plattelandsgemeenten. We zullen moeten ontdekken om welke gemeenten het gaat. Wordt een studiebureau aangesteld om dat uit te klaren of zal dat door de administratie gebeuren? Zijn daarvoor specifieke fondsen ingeschreven?

De heer *Stefaan Sintobin* stelt dat de oprichting van het Plattelandsfonds een belangrijk aandachtspunt was bij de voorstelling van het regeerakkoord. Hoe wordt dat concreet ingevuld en wanneer zullen er middelen worden ingeschreven? Welke structuur krijgt het fonds?

De *minister-president* antwoordt dat binnen de VLM momenteel één voltijdequivalent belast wordt met het voorbereidende werk voor de oprichting van het Plattelandsfonds en de decretale verankering ervan. In de begroting is er daarnaast voor 2010 79.000 euro ingeschreven voor onderzoek dat de bouwsteen moet vormen voor het Plattelandsfonds.

Bovendien is er ook ondersteuning door de studiedienst van de Vlaamse Regering. Er zal studiewerk verricht worden over de afbakening van het platteland. De afbakening van de plattelandsgemeenten is namelijk een belangrijk aandachtspunt in functie van het op te richten Plattelandsfonds. De creatie van dit fonds, inclusief de selectiecriteria over welke gemeenten of deelgemeenten in aanmerkingen zullen komen, zal in overleg gebeuren met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en het parlement.

Aangezien het Plattelandsfonds nog niet operationeel zal zijn in 2010 werden ook geen budgettaire middelen ingeschreven.

De heer *Karlos Callens* vraagt zich af of Europa niet toelaat om 10 percent van de middelen over te hevelen naar een fonds en veronderstelt dat dit kan vanaf 2010.

De heer *Jan Verfaillie* begrijpt uit het antwoord van de minister-president dat in 2010 het decretaal kader tot stand moet komen en in 2011 middelen ingeschreven kunnen worden om het Plattelandsfonds effectief op te richten. Heel wat plattelandsgemeenten moeten dezelfde basisinfrastructuur aanbieden als grotere gemeenten. Het zou goed zijn om daarvoor via het Plattelandsfonds ondersteuning te kunnen bieden.

De heer *Jos De Meyer* vraagt wat zal gebeuren met de middelen voor het plattelandsbeleid als het Plattelandsfonds is opgericht. Zullen deze reguliere middelen ingeschreven blijven?

De *minister-president* beklemtoont dat het Plattelandsfonds volledig wordt gefinancierd met Vlaamse middelen. De Europese middelen zitten allemaal in PDPO-projecten. Het spreekt voor zich dat de voorbereiding van het Plattelandsfonds heel zorgvuldig moet gebeuren en met het nodige overleg.

2.3.3. Kapitaal- en gebruikersschade

Volgens mevrouw *Tinne Rombouts* zijn kapitaal- en gebruikersschade niet terug te vinden in de begroting, maar ze zijn wel superbelangrijk voor de land- en tuinbouw. Voor 2010 wordt 380.000 euro vrijgemaakt vanuit de landbouwmiddelen. Landbouw zet hiermee een duidelijke stap om bepaalde doelstellingen te bereiken. Als landbouwgronden een groene bestemming krijgen, is er grondverlies, maar er zijn ook middelen vanuit landbouw om de gebruikersschade te betalen. Mevrouw Rombouts hoopt dat dit met inspraak en op een evenwichtige manier gerealiseerd kan worden. Het is belangrijk dat middelen voor kapitaalschade zowel door Landbouw als Ruimtelijke Ordening worden opgenomen in de begroting. De betaling moet ook op een correcte en snelle manier worden uitgevoerd. Er liggen vandaag nog geen dossiers voor uitbetaling voor, maar het landbouwbeleid moet er oog voor hebben dat de uitbetaling snel gebeurt en het planningsproces wordt afgestemd op de budgetten.

De *minister-president* verduidelijkt dat de VLM belast is met de uitvoering van de vragen in verband met gebruikerscompensatie en kapitaalschade. Tot op heden werden nog geen aanvragen ontvangen. Wel worden op korte termijn de eerste aanvragen verwacht.

Sinds 1 januari 2008 werden 16 ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) goedgekeurd die aanleiding kunnen geven tot gebruikerscompensatie en kapitaalschade. Het gaat in totaal om bijna 500 landbouwers en meer dan 2000 kadasterpercelen die in aanmerking komen voor een compensatie.

Vanuit de beleidsdomeinen Leefmilieu en Landbouw wordt voor 2010 380.000 euro ingeschreven. Voor kapitaalschade, de bevoegdheid van Ruimtelijke Ordening, werden tot nu toe nog geen middelen ingeschreven.

Voor mevrouw *Tinne Rombouts* was het de bedoeling om gedupeerden snel uit te betalen. Zij is positief gestemd over het feit dat middelen voor gebruikersschade zijn ingeschreven, maar is wel teleurgesteld dat de kapitaalschade momenteel niet is ingeschreven bij Ruimtelijke Ordening. Tijdens de bespreking van de begroting voor het bevoegdheidsdomein Ruimtelijke Ordening stelde de bevoegde minister dat kapitaalschade een bevoegdheid is van de VLM. Volgens mevrouw Rombouts is de uitvoering toegewezen aan de VLM, maar kapitaalschade is opgenomen in het decreet Ruimtelijke Ordening, dus moeten er ook middelen ingeschreven worden in de begroting Ruimtelijke Ordening. Zij hoopt dat de minister-president dit mee opvolgt, zodat onenigheid over waar welke middelen ingeschreven moeten worden niet zorgt voor uitstel van uitbetalingen.

De heer *Jos De Meyer* vraagt of bij gebrek aan vergoedingen voor kapitaalschade ook de afbakening van de natuurlijke structuur moeilijk voortgezet kan worden. Als de middelen voor het ene niet zijn ingeschreven, wat zijn dan de gevolgen voor het andere?

De *minister-president* engageert zich om dit dossier te bekijken met de ministers Schauvliege en Muylers. In het verleden zijn afspraken gemaakt dat kapitaalschade noodzakelijk is om op andere domeinen voort te gaan. Er moet uitgeklaard worden wat moet gebeuren als er geen middelen voor kapitaalschade zijn.

2.3.4. Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO)

De heer *Stefaan Sintobin* benadrukt dat het IPO met veel tromgeroffel werd opgericht tijdens de vorige legislatuur. Volgens de spreker bleek de efficiëntie van de werking niet zo groot te zijn, wat ook zou blijken uit de gegeven toelichting bij de begroting.

De *minister-president* stelt dat samen met VLM en de betrokken actoren wordt nagegaan hoe de werking van het IPO efficiënter kan worden aangepakt.

2.3.5. Nieuwe economische dragers

De heer *Marcus Vanden Bussche* vraagt welke middelen zijn uitgetrokken voor hoevetoe-risme en paardenfokkerijen. Gaat het om promotie of gaat het enkel om stedenbouwkun-dige regelingen?

De middelen hiervoor zijn volgens de *minister-president* enerzijds terug te vinden op de twee begrotingsposten voor 'Cofinanciering Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leedergroepen ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen'. In totaal gaat het over 3.583.000 euro. Met deze middelen en de daar tegenover staande Europese middelen worden de zogenaamde PDPO-projecten gefinancierd, waarvan er zich een aantal richten op de nieuwe economische dragers op het platteland. Nieuwe economische activiteiten gekoppeld aan een bestaande landbouwactiviteit kunnen ook gefinancierd worden vanuit het VLIF. Wat de paardenhouderij betreft, wordt er jaarlijks 350.000 euro ingeschreven voor de werking van het paardenloket.

3. Indicatieve stemming

De aan de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid toegewezen gedeelten van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010 worden bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen

De voorzitter,

Jos DE MEYER

De verslaggever,

Els ROBEYNS